

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Statskog SF
Postboks 63, Sentrum
7801 NAMSOS

Vår dato: 21.04.2021
Vår ref.: 202012119-6
Arkiv: 311
Deres dato: 28.09.2020
Deres ref.: 19/540-14

Saksbehandler:
Ine Cecilie Mork Olsen
95129093/icmo@nve.no

Vurdering av konsesjonsplikt - nedleggelse av Tverrfjellet vassverkdamm i Dovre kommune

Vi viser til melding av 28.09.2020 om nedlegging av Tverrfjellet vassverkdamm. Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) skal på bakgrunn av opplysningene i meldingen avgjøre om nedleggelsen medfører slike skader eller ulemper for allmenne interesser at tiltaket må ha konsesjon etter vannressursloven § 8, jf. vannressursloven § 41.

Omtale av plan for tiltaket

Tverrfjellet vassverkdamm ble etablert av Folldal Verk omkring år 1967 for å sikre vannforsyning til Tverrfjellet gruver på Dovre. Da gruvevirksomheten til Folldal Verk ble avviklet i 1993, ble ansvar for dammen med mer overtatt av Statskog SF, som også er grunneier der dammen ligger. Dammen er i nyere tid blant annet brukt som vannforsyning til militærleiren på Hjerkinns og området for øvrig, men etter at kommunen bygde nytt vannverk på Hjerkinns falt behovet bort. Området dammen ligger innenfor, er i kommuneplanens arealdel i sin helhet avsatt til næringsbebyggelse, men ligger også innenfor grensen for skytefeltet og det ligger dermed begrensninger på bruk og tiltak i området.

Dammen er en fyllingsdamm bestående av jord/torv og stein, og er antatt fundamentert på løsmasser. Største høyde er omtrent 8 meter og bredde på topp er ca. 10-11 meter. Den har en overløpsterskel med bjelkestengsel som gir mulighet for noe regulering. Det finnes også bunntappeløp, men tilstanden på dette er ukjent og det er stengt med blindflens pga. lekkasje. Dammen har lavt tilsig og kan til dels tørke opp i perioder om vinteren. Det beskrives at dammen er i god stand og at det har ikke vært hendelser som har medført noen vesentlige endringer fra når klassifiseringsrapporten ble utarbeidet av Sweco i 2008. Dammen er satt i konsekvensklasse 1.

Ved nedleggelse av dammen er det planlagt å fjerne alle installasjoner. Jord og steinmasser fra dammen planlegges brukt til arrondering av damområdet, og torv som toppmasse for raskere reetablering av vegetasjon. Overskuddsmasser er også planlagt brukt til arrondering av tidligere massetak rett nord for dammen og til igjenfylling av kanalisert bekk ut fra overløpet. Betongkonstruksjoner skal rives og håndterers som avfall ved levering til godkjent mottak. Bekkeløp skal reetableres.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Høring

Meldingen er sendt Dovre kommune, Innlandet fylkeskommune og Statsforvalteren i Innlandet på høring. Dette anses tilstrekkelig for meldinger. NVE har mottatt følgende uttalelser:

Statsforvalteren i Innlandet uttaler i brev av 13.01.2021 at dammen ligger i et område hvor det i senere tid er gjennomført omfattende naturrestaurering for å tilbakeføre tidligere Hjerkinns skytefelt. En stor del av omkringliggende områder er vernet som nasjonalpark og landskapsvernområde. Statsforvalteren ser positivt på planene om nedlegging av den gamle vannverksdammen ved Tverrfjellet gruver, forutsatt at terrenget settes tilbake i mest mulig naturlig tilstand og revegeteres. Det må undersøkes om det kan forekomme forhøyede verdier av stoffer i bunnslammet som kan medføre miljøskade dersom det føres nedover i vassdraget slik at det utløser behov for behandling etter forurensningsloven.

Innlandet fylkeskommune uttaler i brev av 14.02.2021 at det er positivt at vannverksdammen ved Tverrfjellet fjernes. Dammen ligger i et område hvor det er gjennomført omfattende naturrestaurering, og en stor del av omkringliggende områder er vernet. Det anses derfor som positivt at også dette terrenginngrepet fjernes, og at det legges stor vekt på istandsetting og revegetering av området. Tiltaksområdet ligger innenfor plangrensa til Regional plan for Dovrefjellområdet, og befinner seg innenfor nasjonalt villreinområde. Fylkeskommunen mener derfor gjennomføringstidspunkt for anleggsarbeidene må vurderes og tilpasses opp mot reinens kalvingstid, som er våren/forsommeren. Fylkeskommunen har ikke kjennskap til at det forelagte tiltaket vil komme i berøring med kulturminner, og vurderer potensialet for nyregistreringer av kulturminner som begrenset.

NVEs vurdering

Nedlegging av vassdragsanlegg skal vurderes etter reglene i vannressursloven § 41. Hovedregelen er at dersom eier av et vassdragsanlegg ikke lenger ønsker å vedlikeholde anlegget, skal det fjernes. Vassdraget skal så langt det er mulig tilbakeføres til forholdene, slik de var før anlegget ble bygd. Der nedlegging av et vassdragstiltak kan føre til påtakelig skade eller ulempe for allmenne interesser, kreves konsesjon etter vannressursloven § 8, slik at det kan stilles vilkår til hvordan nedleggingen utføres.

I meldingen opplyses det om at det har vært satt ut ørret i dammen, men denne er beskrevet som svært småvokst og lite attraktiv som sports- eller matfisk, og med begrensede muligheter for reproduksjon. Det opplyses videre om at naturtypen rikmyr er registrert oppstrøms dammen, men at denne lokaliteten ikke påvirkes negativt av nedleggelsen. Som landskapselement er det beskrevet at dammen har liten eller ingen verdi, og at fjerning ikke vil ha noen negativ påvirkning på landskapet, med unntak av at det neddemte området vil være synlig inntil revegetering har skjedd.

Det er framkommet opplysninger både i meldingen og i forbindelse med høringen, at dammen ligger innenfor et nasjonalt villreinområde. Innlandet fylkeskommune har gitt innspill om at gjennomføringstidspunkt for anleggsarbeidene må vurderes og tilpasses opp mot reinens kalvingstid.

NVE har foretatt egne søk i naturbase og artskart den 09.04.2021 og ikke funnet andre registreringer enn det som er nevnt i høringen. Vi mener kunnskapsgrunnlaget i naturmangfoldloven § 8 er oppfylt og at føre-var-prinsippet dermed ikke kommer til anvendelse. De viktigste allmenne interessene knyttet til nedlegging av dammen er etter vår vurdering hensynet til villrein. NVE vurderer at dersom gjennomføringstidspunkt for anleggsarbeidene tilpasses reinens kalvingstid, vil planene slik de er fremlagt ikke føre til påtakelig skade eller ulempe for allmenne interesser og det vil ikke kreves noen ytterligere behandling etter bestemmelsene i vannressursloven. NVE forventer at hensynet til villrein vil bli ivarettatt i videre prosess.

NVEs vedtak

Med hjemmel i vannressursloven § 18 og delegering til NVE fra Olje- og energidepartementet av 19. desember 2000, vedtar NVE at tiltaket ikke trenger konsesjon etter vannressursloven § 8.

Dette vedtaket har en gyldighet på tre år.

NVEs konklusjon bygger på de opplysningene og framlagte planer som er gitt i meldingen av 28.09.2020. Ved endringer i planene bør ny melding sendes, slik at NVE kan vurdere konsesjonsplikten på nytt. Iverksetting av konsesjonspliktig tiltak uten nødvendig konsesjon er straffbart etter vannressursloven § 63.

Vi gjør oppmerksom på at selv om tiltaket ikke er konsesjonspliktig etter vannressursloven, gjelder aktsomhetsregelen i vannressursloven § 5 og vannressursloven § 41 om nedlegging av vassdragsanlegg. Hovedregelen er at vassdragsanlegg skal fjernes når det ikke lenger er i bruk og ikke holdes ved like.

Vi minner om at tiltaket må avklares i forhold til andre relevante lovverk, for eksempel plan- og bygningsloven, forurensningsloven og lakse- og innlandsfiskloven. Tiltakshaver er ansvarlig for eventuelle skader og ulemper for private interesser som følger av tiltaket.

Videre saksbehandling

Vi minner om at nedleggingen skal avklares med kommunen og at tiltakshaver selv må ta kontakt med kommunen for nødvendige avklaringer og tillatelser.

Videre bør deponering av masser, håndtering av materiale fra damkonstruksjon og terskel i overløpet, samt undersøkelser av om det kan forekomme forhøyede verdier av stoffer i bunnslammet, behandles av eller avklares med forurensningsmyndighetene. Vi gjør også oppmerksom på at tiltakshaver selv må avklare forholdene til de private interessene som eventuelt blir berørt som følge av tiltaket. NVE vurderer ikke de privatrettslige forholdene.

Om klage og klagerett

Se eget vedlegg om klageadgang.

Det kan være utfordringer knyttet til koronaviruset. Dersom det ikke er mulig å sende en klage innen tre uker, må det sendes en begrunnet søknad om utsatt klagefrist til nve@nve.no. Se også informasjon om frister i forbindelse med koronapandemien på våre nettsider: <https://www.nve.no/nytt-fra-nve/andre-nyhetssaker/nves-frister-gjelder-som-normalt-soknader-behandles-enkeltvis/>.

Med hilsen

Inga Nordberg
direktør

Gry Berg
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi til:

Dovre kommune

INNLANDET FYLKESKOMMUNE

Runar Myhrer Rueslåttén

STATSFORVALTEREN I INNLANDET

Orientering om rett til å klage

Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til Olje- og energidepartementet (OED), men sende den til NVE. NVEs e-postadresse er: nve@nve.no . NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til OED.
Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket.
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: Skrive hvilket vedtak du klager på. Skrive hvilket resultat du ønsker. Opplyse om du klager innenfor fristen. Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av OED som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller OED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.